

H A

B

O

B

Y

G

D

F

W

TIDSKRIFT

FÖR

SLÄKT OCH HEMBYGDSFORSKNING

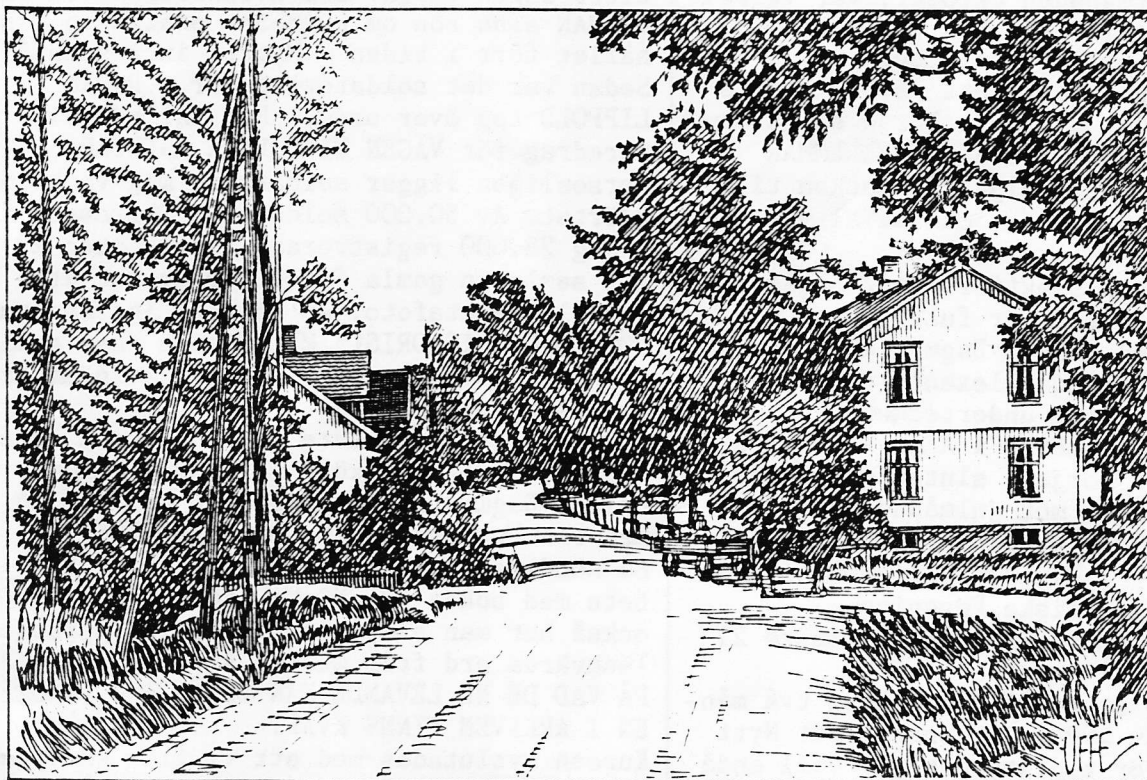
ÅRG.5

NR: 2

1987

HABO
BIBLIOTEK

Habo centrum på 20-talet

"HABOBYGDEN" MEDLEMSTIDNING FÖR HABOBYGDENS SLÄKTFORSKARFÖRENING
OCH DESSUTOM KONTAKTORGAN FÖR HABO - GUSTAV ADOLF HEMBYGDSFÖRENING
REDAKTIONSKOMMITTÉ: ANNA-LENA ALEXANDERSSON, STIEG-ERLAND DAGMAN,
FOLKE OCH MONICA EKERED SAMT ARNE WULFF.

VI ÄR TACKSAMMA FÖR ALLA BIDRAG TILL TIDNINGEN STORT SOM smått.

ADRESS: BOX 106, 566 00 HABO. TEL. 036-40146

ORDFÖRÄNDE N

HAR ORDET

Nu är hösten här och med den sista numret av HABOBYGDEN för i år.

Detta nummer av tidningen innehåller bl.a. fortsättningen på Hembygdsföreningens historia, Habo Musikkår 50 år, utdrag ur brevfrån Hedvig Pettersson, till hennens fästman Länsman Axel Rickard Bruno m.m.

Vårt inslag KOM OCH SÖK DINA RÖTTER Under kulturmånaden oktober, var välbesökt och resulterade i 4 nya medlemmar anmälde sig till föreningen.

Vi kan också berätta att vår almanacka för 1988 nu är klar att börja säljas. Styrelsen hoppas att ALLA MEDLEMMAR hjälper till att sälja almanackan till sina bekanta, grannar och såväl vän som ovänner.

Nybörjarkurs i släktforskning pågår för närvarande. Kursen är fulltecknad och leds av Stieg-Erland Dagman med assistans av Anna-Lena Alexandersson, Lars-Olof Markstad och undertecknad, En fortsättningskurs i ARKIVKUNSKAP är planerad att börja i slutet av januari. Det går nu fort mot julmånaden december. Vi vill påminna om vårt Luciafirande - 9 december - i Furusjö tillsammans med Mullsjö Genealogiska Förening.

Vi startar upp nästa år med årsmöte 21 januari.

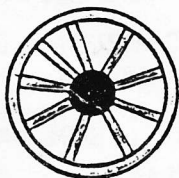
I skrivande stund är det nästan två månader kvar av 1987. Att önska Gott Nytt År är väl för tidigt, men jag vill ändå ta tillfället i akt och tacka alla för året som gått.

VÄL MÖTT 1988!

PS.

Vi flyttar in i nya forskarrummet under februari månad - se sista sidan.

Bengt-Inge Svensson

Det är ju snart hjul!!!!

KURS I ARKIVKUNSKAP PÅ WENDELSBERGS FOLKHÖGSKOLA 18 - 20 SEPTEMBER 1987.

Kursen anordnades av Västgöta Genealogiska Förening. Vi var 30 deltagare från hela Västergötland.

Under de här tre dagarna fick vi fördjupa och bredda våra kunskaper i släkt- och hembygdsforskning.

Efter en underbar fika på Café Ellen, samlades vi på Landsarkivet i Göteborg, där Per Clemensson tog emot oss. Han är en av författarna till boken SLÄKTFORSKA STEG FÖR STEG. Han kallade sitt föredrag för GÖMDA och GLÖMDA arkiv. De arkiv, som försummas mest på landsarkivet är LÄNSTYRELSEARKIVET, HÄRADSSKRIVARE - KRONOFÖGDE - och KRONOLÄNSMANSARKIVEN.

Gunnar Arnborg mötte oss vid ankomsten till Wendelsbergs Folkhögskola i Mölnlycke.

Efter lunch delgav oss kvinnoforskaren BEATA LOSMAN sina rön om kvinnans ställning i samhället förr i tiden - Mycket intressant!

Sedan var det soldaternas tur.- BJÖRN LIPPOLD tog över ordet. Han kallade sitt föredrag för VÄGEN TILL VÅRA KNEKTAR.

Personligen ligger soldaterna mig varmt om hjärtat. Av 50.000 soldater i Skaraborg är i dag 28.000 registrerade. Nästa steg är att samla in gamla foton. Om du har ett gammalt knektafoto, är Lippold intresserad. GÖTEBORGS HISTORISKA MUSEUM och dess arkiv på Norra Hamngatan är nog en skattgömma för oss Västgötaforskare.

Släktforskning är inte bara namn och årtal. Det gäller att få kött på benen. Stieg-Erland Dagman fascinerade oss på kvällen med sin berättelse om GUSTAV MELLBERG.

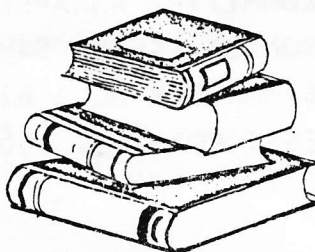
På söndagen berättade Arnborg om sitt arbete med boken MULENS MARKER. Han lärde oss också hur man ska intervjuva äldre personer. Tänkvärda ord från Gunnar Arnborg: TA VARA PÅ VAD DE NU LEVANDE KAN BERÄTTA - DOKUMENTEN I ARKIVEN FINNS KVAR.

Kursen avslutades med att vi fick en orientering om HERALDIK och en inblick i EMIGRANTFORSKNINGEN.

Släktforskare är ett trevligt släkte. Man sitter där med sina antavlor och plötsligt hittar man en gemensam ana - vilken känsla!

Med mer kunskap, inspiration, nya kontakter och boken Mulens marker anlände jag hem till Habo efter tre händelserika dagar.

Anna-Lena Alexandersson

SOMMARAKADEMI I VITTSJÖ

Undertecknad, som fick möjlighet att bevista rubricerade utbildning, vill på några rader redovisa intrycken från fyra trevliga dagar i det nordskånska VITTSJÖ.

Syftet med akademien var, att stimulera och entusiasmera deltagarna att söka efter och lära sig intressanta och hållbara metoder för lokalhistorisk forskning.

Jag tycker själv, att den gav mycket mera än vad som döljs inom syftet.

Att under fyra dagar få umgås med amatörforskare från olika delar av vårt land, att under ledning av experter på olika områden få både teoretiska och praktiska tips, omsättningsbara på den egna lokala historien var givande.

Bland de intressanta föredragshållarna kan nämnas: Hatte Furuhausen, som jämförde lokalhistorisk forskning i Pompeji, Egypten, och Ingarö. Professor Harald Swedner, som berättade om finkultur och bygdekultur, Antikvarie Anders Ödman levandegjorde medeltiden på olika sätt. Bl.a. fick vi deltaga i ett medeltida gästabud.

Vi pratade om biologi och historia, om ekologi och historia m.m.

Vi fick pröva på byggnadshistorisk dokumentation, lära oss göra uppmätning av gamla byggnader. Vi sysslade med fotodokumentation och mycket annat.

Vi höll på i fyra dagar från tidig morgon till sena kvällen - jobbigt men inspirerande.

Akademien blev mycket uppmärksammas av massmedia bl.a. sändes ett 45 min långt direktsänt program i radion, där jag själv fick upplyfta min stämma och komma till tals. Avslutningsvis vill jag önska, att flera ska få möjlighet att bekanta sig med detta slag av utbildning och att även kultur-tjänstemän fick lära sig förstå den lokalhistoriska forskningens betydelse.

Själv ser jag fram mot en fortsättning, som är aviserad till nästa år.

Stieg-Erland Dagman

FEST

ONSDAGEN DEN 9 DECEMBER KL.19.00

I ALLIANSKYRKAN - FURUSJÖ

Björn Lippold kommer att berätta om
"EN BETRODD MAN I SOCKNA"

Poliser och Fjärdingsmän i gången tid
Till denna årets sista sammankomst är även
MULLSJÖ GENEALOGISKA FÖRENING inbjuden

Kaffeservering som vanligt

ÅRS-MÖTE

TISDAGEN 19 JANUARI 1988 KL.19.00

Församlingshemmet i Habo

Efter årsmötesförhandlingarna visar
Stieg-Erland Dagman sin musikbeledsagade
diabildserie

FORSVIK I FYRA ÅRSTIDER
Kaffeservering

PRISERNA ÄR LITE
OLIKA, DE BEROR PÅ OM
NI TROR PÅ
SKAPELSEBERÄTTELSEN
ELLER LÄRAN OM
ARTERNAS UPPKOMST

Jag minns...

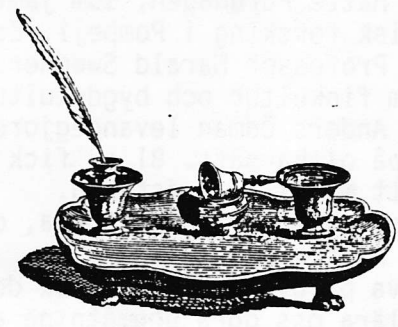
FRÅN LARS BRUNO I VÄTTERSÄS HAR VI FÅTT
UTDRAG UR NÅGRA BREV, SOM HANS MOR SKREV
TILL SINBLIVANDE MAKE AXEL RICARD BRUNO.
LARS BRUNOS MODER HETTE HEDVIG OCH VAR
DOTTER TILL STATIONSMÄSTARE JOSEF PETTER-
SON PÅ HABO STATION. HEDVIG VAR FÖDD 11/8
1871. VI LÅTER BREVEN BERÄTTA....

Kämparp 18/2 1900.

....Jag undrar så fasligt mycket, om du tänker att gå till Gimmed i afton, eller om du väntar till en annan söndag. Har ni likadant väder som här, så kan du nog inte gå så långt. Här är så fasligt mycket snö, och så yrar det vådligt. Ute vid porten är det nu en driva mycket högre än grindstolparna. Mellan grinden vid Bolahagen och Myrelet finns ingen möjlighet att komma fram, utan långt från vägen ute på gärdet. Nere i liden vid Kyrkerödsbäcken är inte riktigt så mycket som vanligt, men liden från Kyrkeröd ner till Lybäck är förfärlig. Vid Jonssons och skomakare Anderssons är grönslost mycket snö. Der har dom skottat, så det var murar så höga som hus på båda sidor, men nu kan dom ej hålla öppet der längre, utan vägen går långt bort åt Körare-Gustafs stall. Så vid bageriet der kommer de visst fram med knapp nöd, och nedanför Johanssons är en drifva så stor så. Lundgrens har visst kört fast tre eller fyra gånger på vägen här emellan och stationen. Senast i går afton körde Lundgren fast nedanför Bolahagen utan lass. Det var endast Lundgren och Helga som åkte, så Lundgren fick spenna ifrån hästen och hjälpa honom ur drifvan. Helga sade, att hon inte såg mer än hufvudet och svansen af hästen. Detta var vid sextiden på qvällen och drängarna hade varit der och skottat hela förmiddagen, och så kunde det bli så mycket på de få timmarne. En dag i denna veckan körde de med plojen här framme på gården, så vi har rätt försvarliga snömurar utanför fönstren. Det är bra roligt att gå på dina skidor, men i dag är snön mycket för lös. I går var det utmärkt. Jag har åkt vägen från Bockberget och nedåt bäcken, men der är nästan brandt. Jag tycker bättre om det uppifrån trädgårdsbäcken och så nedåt. Jag var i stan i fredags. Hade sällskap med Fr. Forsell. Der var också yrväder, det värsta jag varit med om. Så ville hon att drängen skulle köra härat på qvällen, så jag hade fått åkt, men som väl var ville jag ej det, för då hade vi blifvit sittande i någon drifva är jag öfvertygad om. Jag åkte med till Mysket. Sedan gick jag derifrån. Det gick rätt bra, fast man

får gå i öfver knäna för hvarje steg. Ute på gärdet gick jag förstass, för driften är mer än full af snö. Vet du, att ett par drifvor kunde jag ej gå nerför utan när jag bara kommit upp för dem, så satte jag mig och åkte nerför. Du må tro, att din tös var både "söt och blöt", då hon kom hem. I går gick här inte ned något tåg förrän vid sextiden och inte mer än ett upp. Idag undrar jag, om det går några. Ännu har det inte kommit något och det är middag snart. Lundgrens har ej kunnat köra någon mjölk idag. Ack, om det ville bli lugnt snart. Här hjälper inte att elda. Det är lika kallt ändå. Min gamla vinterkappa går jag med om dagarne..... Så gerna jag ville gå till stationen, så är det omöjligt. Jag undrar, när jag skall få detta brevet till stationen. De kommer nog ej att kunna köra någon mjölk i morgon heller, och sedan innan du får det.

LUNDGREN, SOM NÄMNS I BREVET, VAR ARRENDATOR PÅ KÄMPARP OCH HELGA VAR PIGA DÄR.

VI SAXAR LITE UR ETT ANNAT BREV SKRIVET I JANUARI 1899. DET SKALL BLI BRÖLLOP PÅ TUMBÄCK. DOTTERN TILL ARON WILHELM BERGLUND, ANNA MATILDA SKALL GIFTA SIG.

.....Bollan och jag har bakat färdigt allt utom pastejer, som jag är ålagd att göra i morgon bittida. De skola vara fyllda med stufvade kräftstjertar. Rogar det dig att veta, hvad för slags mat vi skall ha, så är det först kaffe, sedan skall dom vigas, så vin efter vigseln. Sedan buljong med pastejer, ala daub på helgeflundra, griljerad skinka med legymer, sedan fågel och vingelé och konfektärtar.....

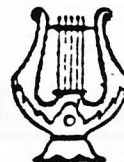
DET LÄT VÄL MUMS-MUMS. VI TACKAR LARS FÖR DET INSÄNDA BREVET OCH ÅTERKOMMER I NÄSTA NUMMER MED GAMLA NYHETER FRÅN HEDVIG OCH KÄMPARP.

ETT UPPROP - DET ÄR SÄKERT FLER, SOM HAR SÅDANA HÄR "ÖGONVITNESSKILDRINGAR" FRÅN FORNA TIDER - HÖR AV ER.

RED.

HABO MUSIKKÅR 1937 1987

Hösten 1935 hade Habo Scoutkår besök av Scoutmusikkåren från Huskvarna och då väcktes tanken på, att försöka ordna någon form av orkester även i Habo.

Medlemmar i Huskvarnakåren höjde varnande röster. De ansåg, att en orkester skulle splittra vår lilla scoutkår.

Tyvärr fick de rätt. - Två år senare hade Habo en liten blåsorkester, men ingen scoutkår.

Det hela började som sextett med två instrument i varje stämma plus bas- och marschtrumma. Samtliga musikanter rekryterades ur scoutkåren och musikalisk ledare blev

Martin Almqvist, som tidigare verkat som musikfurir vid dåvarande A6 i Jönköping.

Musikanter vid starten:

Ess-kornett: Arne Wulff - Henrik Åberg

B-kornett: Gösta Åberg - Allan Fransson

Althorn: Gösta Johansson - Erik Svensson

Tenorhorn: Torsten Håkansson-Stig Ringqvist

Bastuba: Karl Holmqvist-Sture Hedberg

Trummor: Karl-Gustav Bohman-Olle Bohman

År 1938 inköptes tolv nya instrument till ett pris av 1.600:- kronor. Tidigare instrument hade lånats upp inom kommunen.

Ekonomiska garantier för köpet voro Torsten Wulff, Bror Thelin och C.A. Dagman.

Musikkåren, som till en början kallade sig Habo Hornmusikkår, lyckades så småningom betala såväl instrument, som 200 stolar, vilka inköptes för att bereda publiken sittplats.

1946 flyttade Martin Almqvist från orten och Arne Wulff övertog taktpinne och ledarskap.

Samtidigt bildades en styrelse bestående av ordförande, sekreterare, kassör, materialförvaltare och klubbmästare.

Efter 41 år sitter fortfarande ordförande och kassör kvar på sina poster.

1984 tillträdde Ingemar Badman som dirigent. Arne Wulff hade då varit ledare för kåren i 38 år.

Vid en liten tillbakablick genom åren finner vi följande:

1937 Första framträdandet i samband med firandet av Gustav Adolf-dagen.

1938 Valborgsmässofirande första gången.

1949 Traditionellt "lussefirande" i Habo och detta år även med radioreferat över "Stockholm-Motala"

1952 Musikkåren bygger musikpaviljong i dåvarande "Tjurahagen".

1953 Första kommunala bidraget med 300:-kr.

1960 Uniform - blå kavaj och vit skjorta med röd slips anskaffas.

1964 Gråa byxor och vita mössor inköpes.

1965 Anslutning till RSAO

1967 Nyttjanderättskontrakt för Musikparken upprättas med Lars Weibull, Stora Kärr.

1972 Musikkåren har sedan 1952 spenderat 12.000:- kr på iordningsställande av Musikparken.

1974 Önskekonsert med 20 valmöjligheter. mest önskade musikstycke: "Gammal Fäbodpsalm"

1976 Nya uniformer anskaffas med hjälp från kommunen.

1978 Anläggningen "Musikparken" överlåtes på kommunen.

1983 Kulturnämnden övertager ansvaret för valborgsmässofirandet.

Till allt detta kan läggas några traditioner, som genom åren har varit "ett måste" för musikkårens medlemmar:

Bl.a. Gökottan tillsammans med Hantverksföreningen. Luciafirandet, anordnat av musikanter och numera med "tredje generationen" av lucior, tärnor och tomtar.

Och så, genom många, många år, de årliga resorna - kortare eller längre - anordnade av Karl-Gustav Bohman.

Spelningarna vid "Julbönen" under icke mindre än 39 år.

Lions vårfest sedan starten.

Kaffet tillsammans med "Musikens Vänner" efter Första-Maj-marschen.

Framtiden ter sig ljus. Våra relationer till kommunens myndigheter och föreningarna på orten är goda och vi har själva en känsla av, att vi blivit något av en institution, som Habo ej kan vara förutan. Eller hur?

Arne Wulff

HABO-GUSTAV ADOLFS HEMBYGDSFÖRENINGENS HISTORIA AREN 1963 - 1975

I förra numret av denna tidskrift gjorde vi en tillbakablick över dåvarande Fornminnesföreningens verksamhet från år 1931 till 1963. Under drygt tjugotalet år skulle verksamheten ligga nere.

1963

Den 6 juni 1963 kallades till sammanträde för att undersöka om det fanns intresse för ett fortsatt arbete inom hembygdsvården. Man valde styrelse och upprättade förslag till stadgar.

Styrelsen höll sitt första sammanträde vid "Fornminnesstugan" den 17 juni 1963. och konstituerade sig sålunda: ordf. Bertil Söderlund, v.ordf. Folke Wärnbring, kassör Gunnar Axelsson, sekr. Åke Isaksson, samt Arne Wulff, Åke Ekered, Lars Karlsson och Karl Andersson.

Styrelsens första arbetsuppgift blev att städa upp i den gamla Fornminnesstugan, som var belägen strax söder om Isakssons fabriker, mellan järnvägen och landsvägen. Vidare beslöt man, att om möjligt, intervju äldre personer och spela in deras berättelser på band.

Redan på styrelsesammanträde den 23 okt. diskuterades inköp av den c:a 300-åriga stugan på Kronogården i Gustav Adolf. (profossbostället), som betingade ett pris av 2.000:- kronor.

Styrelsen beslöt, att hos Kommunen an- hålla om ett bidrag på 3.000:- kronor för detta ändamål.

Medlemsantalet var det första året 50.

1964

Kommunen tillsköt begärda penningar och 1964 inköptes Profossbostället. Förbehåll vid köpet! Byggnaden skulle vara flyttad inom fem år. Medlemsantal andra året 175.

1966

Men det gällde ju inte bara, att anskaffa lämpliga gamla byggnader - de skulle även placeras någonstans.

Efter många funderingar och överläggningar kom så till sist Hembygdsparken till stånd på sin nuvarande plats år 1966. Den 7 april beslutades, att Profossbostället skulle monteras ned och flyttas. Landsantikvarie Gunnar Ullenius inspekterade den tilltänkta hembygdsparken och fann, att den motsvarade alla tänkbara fordringar. Profossbostället besöktes och landsantikvarien förklarade förtjust, att dess motsvarighet förmodligen inte fanns på någon annan plats i landet.

I augusti påbörjades nedmontering och uppmärkning av stugan. Ansvarig för arbetet var byggmästare Evald Johansson, Skövde.

1967

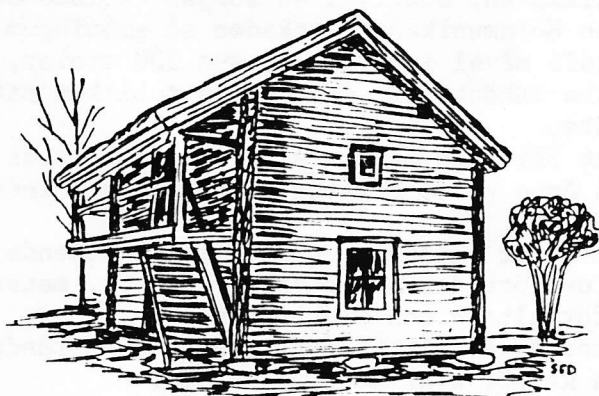
Den 2 december 1967 påbörjades uppsättningen av Profossbostället på sin nya plats i Hembygdsparken. Arbetet kostnadsberäknades till 52.000:- och av denna summa erhöles 75% från AMS. Övriga medel tillskötts av kommunen.

1969

Styrelsen samlades första gången till sammanträde i det återuppförda Profossbostället den 5 mars och beslöt vid detta tillfälle, att byggnaden framdeles skulle benämnas Hembygdsgården.

Samma år fick föreningen ett erbjudande från bröderna Alf och Tord von Essen, Häldeholm, om att få övertaga ett gammalt härbre (c:a 300 år), vilket använts som sädesbod för en kvarn och som ursprungligen stått vid Ekebacken. Det började nu också bli aktuellt att flytta den gamla visthusboden (Pukes lagård) till Hembygdsparken, samt en Loftbod som kunnat inköpas från Flatered.

En byggnadskommitté, bestående av Ruben Nilsson, Folke Wärnbring, Gunnar Axelsson, och Åke Isaksson, utsågs, att sköta det ansvarsfulla arbetet med flyttning av dessa tre byggnader.

1970

I december månad inleddes arbetet med att flytta Visthusbod, Härbre och Loftbod med hjälp av pengar från AMS och Kommunen.

1971

Hembygdsgården börjar bli populär som samlingslokal vid olika tillfällen och hyser den 19 juni sitt första brudpar - Gunnel och Arnold Andersson.

Den 22 august kunde så Hembygdsparken med sina fyra byggnader invigas med pompa och ståt.

Styrelsen hade nu även börjat undersöka möjligheten, att få övertaga vårdnaden av "StenaGustavs stuga" vid Fiskebäcks kapell. Denna gamla stuga från 17-1800:talet har troligen varit klockarbostad.

Medlemsantal nu uppe i 259.

Vår förening erhåller 1972 års Kulturpris - 100:- kronor - från Huskvarna Hembygdsförening. "För att på ett föredömligt sätt räddat fyra kulturhistoriska byggnader åt eftervärlden!"

Detta år dokumenteras även Aledals Nyckelfabrik genom fotografering i samarbete med Bankeryds Hembygdsförening. Västergötlands Hembygdsförbund håller sitt årsmöte i Habo den 18 juni.

1973

Föreningen medverkar tillsammans med Genealogiska föreningen vid utgivande av en andra upplaga av Erland Blomqvists bok "Västgötasmälningar vid Vättern!"

Den gamla smedjan på Mölekullen flyttas till Hembygdsparken och blir så småningom ett fint komplement till de övriga byggnaderna. Ett försök, att ha parken öppen för visning juni-juli-augusti månader, mötte endast ringa intresse - c:a 30-talet besökare totalt.

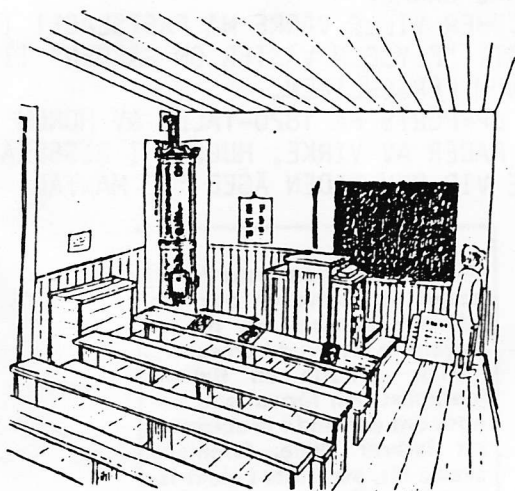
1975

En av Habos äldste innevånare - Ivan Lundberg - spelas in på band vid en liten träff i Hembygdsgården. Från Gunnar Forsmö erhåller föreningen en donation av mikrofilmade kyrkböcker från Habo pastorat. Filmrullarna deponeras tills vidare på Biblioteket.

Arne Wulff

Gunnar Karlsson

Föreningens historia från 1976 till våra dagar följer i nästa nummer av "Habobygden"

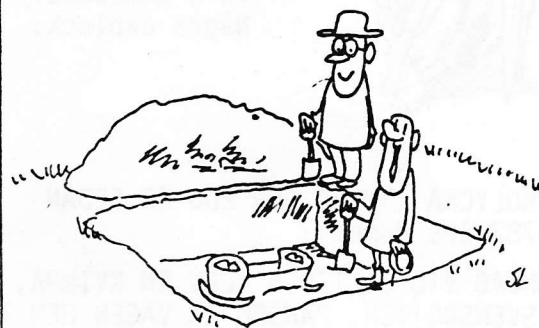
EFTERLYSNING

HAR DU NÅGON GAMMAL SKOLBOK ELLER NÅGOT ANNAT MATERIAL, SOM DU TROR KAN VARA AV INTRESSE, SÅ VILL VI GÄRNA HA DET FÖR ATT KUNNA VISA I VÅRT BLIVANDE SKOLMUSEUM PÅ SIMONSTORPS SKOLA

Tala med Arne Wulff 036-40188 eller med Gunnar Karlsson 036-45072

Staffans Stollar

• Nya fynd i Västergötland.

- HURRA, VI HAR HITTAT SVERIGES VAGGA!

SLÄKTFORSKARSJUKA

Symtom på patienten:

Besvärar ofta om namn, datum och platser.

Är ointresserad av sitt utseende, ibland död för make/maka och barn. Intet annat är av intresse än feberaktigt letande i register, bibliotek och domstolar.

Har ständigt behov av att skriva brev. Besöker ofta kyrkogårdar, öde- och övergivna platser.

Gömmar telefonräkningen för make/maka och går mumlande för sig själv.

Kännetecken:

Ju sjukare - desto mera njuter hon/han av detta.

Sjukdomen är smittosam.

Tänkbara behandlingar:

Inga kärla botemedel finns. Mediciner är verkningslösa.

Sjukdomen blir undan för undan bara värre.

Patienten bör besöka släktträffar och hänvisas till genealogisk litteratur samt ges ett lugnt hörn, där hon/han kan få vara ensam.

Saxat ur Sunday World Herald

Monica Ekered har forskat om Habo i våra domböcker. Några axplock.

TRAFIKOLYCKA I HABO FÖR 200 ÅR SEDAN
(Ur 1787-års dombok)

EN SÖNDAG VID JULTIDEN BLEV EN KVINNA, SARA SVENSDOTTER, PÅKÖRD PÅ VÄGEN HEM TILL DROTTNINGSTORP FRÅN GUDSTJÄNSTEN I HABO KYRKA.

INSPEKTOR ÅKERBLAD KOM KÖRANDE "UTI SAKTA LUNK" MED SIN SLÄDE. NÄR HAN SKULLE PASSERA ETT GÄNDE SÄLLSKAP, STÖTTE SKAKELN PÅ HANS SLÄDE OMKULL SARA. MAN HJÄLPTE HENNE UPP OCH KONSTATERADE, ATT HON BLÖDDE KRAFTIGT UR NÄSAN.

EFTER EN TID MÅSTE HON SÖKA LÄKARE FÖR SVÅRA MEN EFTER OLYCKAN.

ÅKERBLAD FÖRSVARADE SIG MED, ATT "HAN KÖRDE SAKTA OCH HÖLL TILL HÖGER, VILKET ÄR ETT VEDERTAGET BRUK"

EFTER MÅNGA Turer i RÄTTEN, DÖMDES HAN ATT BETALA SARA SVENSDOTTER 16 SK FÖR BLODVITE OCH DESSUTOM MÅSTE HAN BÖTA 1 RD §" SK FÖR SABBATSBROTT.

§.

INGENTING ÄR NYTT UNDER SOLEN
(Ur 1837 års dombok)

NÄR TORPAREN SVEN ABRAHAMSSON I SEPTEMBER 1836 SKULLE TILLTRÄDA TORPET MARIELUND UNDER DALEN, UPPTÄCKTES RÖTA I HUSET. VID TILLTRÄDESSYNNEN VÄRDERADES SKADAN TILL 14 RD OCH 34 SK.

ETT ÅR SENARE HADE ABRAHAMSSON ÄNNU INTE FÅTT UT ERSÄTTNING. HAN KRÄVER NU FÖRETRÄDAREN, FREDRIK ANDERSSON I MELLANGÖLHULT PÅ DENNA SUMMA.

§.

EN SOLDAT I SEBBO INKOMMER TILL RÄTTEN MED EN ANSÖKAN OM SKILSMÄSSA FRÅN SIN Hustru.

HAN HAR RÅKAT I EKONOMISKA SVÅRIGHETER OCH SKYLLER DETTA PÅ "DESS Hustrus MINDRE HUSHÅLLSAKTIGHET"

§.

§.

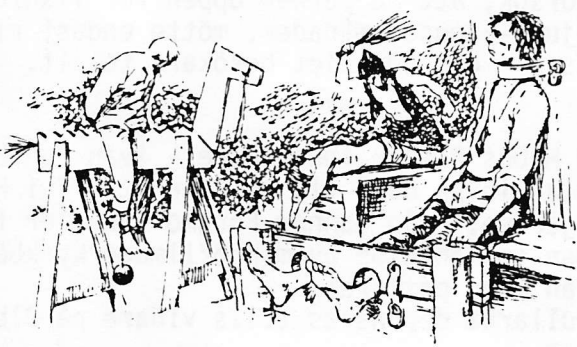
EN MAN FRÅN KÄLLEBÄCKEN KOM SÖNDAGEN DEN 30 APRIL TILL GÅRDEN HJULARED OCH STÄLLDE TILL BRÅK.

HAN SPARKADE IN EN LÅST DÖRR OCH GAV SIG PÅ ÄGAREN, ANDERS ANDERSSON OCH DENNES Hustru.

FÖR DETTA DÖMDES HAN TILL FÖLJANDE STRAFF:

2 SKUFFNINGAR	1 RD
4 BLODVITEN	2 RD 32 SK
OKVÄDNINGSORD	1 SK
FRIDSBROTT	13 RD 1 SK
SABBATSBROTT	3 RD 16 SK
SUMMA	20 RD 32 sk

EFTERSOM HAN INTE KUNDE BETALA BÖTERNA FICK HAN I STÄLLET 24 DAGARS FÄNGELSE PÅ VATTEN OCH BRÖD PLUS 14 DAGARS "ENKELT" FÄNGELSE.

§.

DEN 16 AUGUSTI 1837 FÖRETOGS SYN PÅ BOSTÄLLET NORRA EKERED - TJÄNSTEBOSTAD FÖR KRONOSKOGVAKTARE WÄRRE.

DEN 9 OKTOBER VILLE WÄRRE HA FASTSLAGET I RÄTTEN, ATT "FLYGELN VÄSTER OM GÅRDEN" TILLHÖRDE HONOM PERSONLIGEN.

DEN HADE UPPFÖRTS PÅ 1820-TALET AV HONOM OCH HANS FADER AV VIRKE, HUGGET I BÖSSEKÄRR, DÄR WÄRRE VID DEN TIDEN ÄGED 1/8 MANTAL.

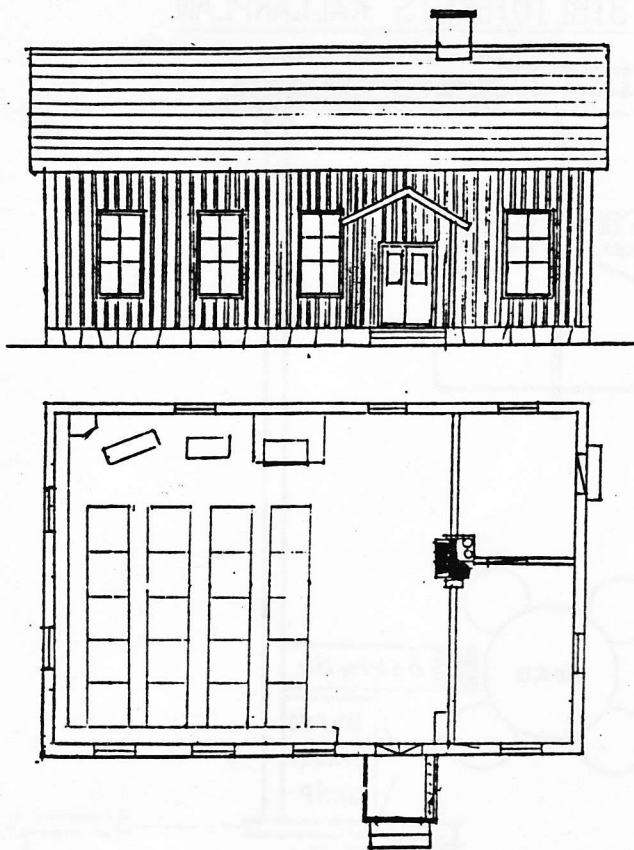
Barnen i en prominent familj beslöt att skriva en bok om släktens historia och ge familjens överhuvud i present.

Man anlätade en flyhänt journalist och förvarnade honom om det enda problemet, att farbror Wille, familjens svarta får, avrättats i elektriska stolen för mord. Det fick absolut inte stå om det i boken.

Journalisten lovade att handlägga saken med stor diskretion och skrev följande:

Farbror Wille innehade en lärostol i tillämpad elektronik vid en av våra ledande statliga institutioner. Han var knuten till den med de starkaste band och hans död kom som en verklig chock.

Rune Hansson, Mjallon

Under 1860-talet byggdes i Habo ett flertal skolor, varav Julareds gamla skola var en. Den byggdes åren 1866-67, just där den västligaste Flateredsvägen kommer fram till landsvägen mellan Habo station och Mullsjö. Att skolan byggdes just där, beror på, att man räknade med, att barnen från de olika gårdarna i skolroten skulle få ungefär lika lång skolväg.

Till närmaste gård var det cirka en kilometer, vilket hade till följd att lärarna inte gärna övernattade i skolhuset, trots att där fanns en liten lärarbostad.

Ur gamla bevarade handlingar framgår det, att skolan var 17 alnar lång och 10½ alnar bred. (1 aln = 60 cm)

Bönderna ålades att leverera det virke, som behövdes, och kontanter inkasserades av utsedda uppbördsmän från socknens rotar.

600 Riksdaler Riksgäld kostade hela skolbygget.

Enligt sparade kvitterade räkningar, kostade t.ex. läggning av stenfoten 20 riksdaler och allt tegel till tak och skorstensmur 90 riksdaler.

Som folkskollärare från och med 1875 tjänstgjorde Alfred Florin. Han bodde i Land-

torp, men varannan vecka undervisade han barnen i Julareds skola.

Skolhuset rymde bara ett klassrum, varför småskolebarnen fick sin undervisning de veckor, då Florin höll skola hemma i Landtorp.

Som småskollärarinna tjänstgjorde i slutet av 1800-talet Florins dotter - Amanda. De viktigaste skolämnena på den tiden var kristendom, modersmålet och räkning. Varje dag började med en kristendomslektion.

De läroböcker man då använde var Martin Luthers lilla katekes och psalmboken. Ur katekesen måste barnen lära sig långa stycken utantill, och även många psalmer skulle de kunna läsa upp.

Då läsåret var slut, hölls examen, och då kom föräldrarna med till skolan för att höra, hur det gått för deras barn under året.

Skolrådsledamöterna från trakten var också närvarande, och det var även prästen. Denne skulle förutom, att han höll en kort andaktsstund, även förrätta betygsutdelningen.

Men innan betygen delades ut, läste han upp, vilka betyg var och en fått.

Detta var naturligtvis trevligt för de duktiga och flitiga barnen, men för de barn, vilka hade svårt för att lära sig läxorna, var detta naturligtvis mycket obehagligt.

Säkert fick även deras föräldrar skämmas.

Julareds gamla skola användes fram till 1913, då den nya skolan byggdes.

Den gamla skolan revs då och återuppbbyggdes senare som bostadshus eller verkstad i Bankeryd.

Folke Ekered

VART BLIVANDE FORSKARRUM I NYA BIBLIOTEKETS KÄLLARPLAN

INVENTARIER:

- 2 BORD 80 x 180 CM.
- 2 STOLAR MED HJUL
- 1 BORD Ø 100 CM
- 4 STOLAR TILL D:O
- 1 BRANDSÄKERT SKÅP
80 x 60 x 200 CM
- BOKHYLLOR C:A 20 HYLLM.

FOLKRÖRELSEARKIV ?
C:A 20 HYLLMETER

